

РУЖИЦА Ж. ПЕТРОВИЋ

ПРИЛОЗИ ЗА ФИЛОЗОФИЈУ ОБРАЗОВАЊА

ЈАГОДИНА, 2017.

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу
Јагодина

РУЖИЦА Ж. ПЕТРОВИЋ

ПРИЛОЗИ ЗА ФИЛОЗОФИЈУ ОБРАЗОВАЊА

Јагодина, 2017.

Ружица Ж. Петровић
ПРИЛОЗИ ЗА ФИЛОЗОФИЈУ ОБРАЗОВАЊА

Издавач

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу
Милана Мијалковића 14, Јагодина

За издавача

Проф. др Виолета Јовановић

Уредник

Проф. др Илијана Чутура

Рецензенти

Проф. др Љубивоје Стојановић
Проф. др Весна Трифуновић
Доц. др Биљана Стојановић

Лектура и коректура

Мср Марија Ђорђевић

Техничка припрема

Владан Димитријевић

Корице

Детаљ Рафаелове фреске, Атинска школа,
1510–1511.

Штампа

Donat Graf d. o. o. Београд

Тираж

150

ISBN 978-86-7604-152-7

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	5
ЗНАЧАЈ ФИЛОЗОФИЈЕ У РАЗВОЈУ ОБРАЗОВАЊА	7
УЛОГА ФИЛОЗОФИЈЕ У РАЗВОЈУ НАЦИОНАЛНОГ И ЕВРОПСКОГ ДУХА	27
ЛИСМАНОВА КРИТИЧКА ТЕОРИЈА НЕОБРАЗОВАНОСТИ	37
ДОПРИНОС МЕТОДЕ АКАДЕМСКЕ РАСПРАВЕ КВАЛИТЕТУ ОБРАЗОВАЊА ...	53
ПОЗИВ И ПОЗВАНОСТ УЧИТЕЉА	65
УЛОГА НАСТАВНИКА У ПОДСТИЦАЊУ НАУЧНОГ ДУХА СТУДЕНАТА	73
ЕТИЧКА КРЕДИБИЛНОСТ НАУЧНИКА У ДРУШТВЕНИМ ИСТРАЖИВАЊИМА	83
СТАЊЕ И ПЕРСПЕКТИВЕ НАУЧНИХ ЧАСОПИСА У ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА У СРБИЈИ	93
БИБЛИОГРАФСКИ ПОДАЦИ	103
РЕЗИМЕИ	105
ЛИТЕРАТУРА	111
ИНДЕКС ИМЕНА	117

ПРЕДГОВОР

Иако су у имплицитној форми филозофска учења о образовању имала своју дугу историју и чинила саставни део логичко-гносеолошких и антрополошко-етичких знања, ипак њихова диференцијација од осталих филозофских области и издвајање *Филозофије образовања* као посебне дисциплине почела је да се реализује у новије време. То је код истраживача изазвало појачано интересовање за проучавање филозофских извора о образовању, што је довело до нових интерпретација којима је обogaћена постојећа класична литература. Тиме су се створили услови за увођење филозофије образовања у систем наставних предмета и отворена је могућност да се студенти који се школују за наставничка занимања путем одговарајућих студијских програма упознају са највишим филозофским донетима о феномену образовања и да на темељу стечених теоретских знања развију критичку свест о образовним вредностима, да формирају властите ставове и да као будући носиоци образовног процеса буду оспособљени за учествовање у креирању образовне праксе.

Овим рукописом учињен је покушај да се одговори на питања улоге филозофије у развоју образовања, карактера традиционалних и савремених образовних парадигми, односа националних и европских образовних вредности, предности и недостатака актуелних реформистичких процеса у високом образовању, услова рада и евалуације научних резултата истраживача у Србији, улоге наставника у подстицању научног духа студената и на друга питања која је актуализовала научно-истраживачка и наставна пракса.

Студија је настала као резултат истраживачког и наставног рада аутора у оквиру студијског предмета Филозофија образовања и учења у реализацији пројекта „Педагошки плурализам као основа образовне стратегије”, 179036, који је подржан од Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије. Она садржи радове који су последњих шест година публиковани у домаћим и међународним часописима и тематским зборницима, као и радове који су презентовани у

виду саопштења на научним скуповима, а који су у извесној мери измењени или допуњени на основу ауторових накнадних промишљања и сазнања. У критичкој дискусији, у књизи се с једне стране афирмишу оне идеје образовања које су не само обележиле дух свога времена, већ које су захваљујући истинским вредностима задржале статус парадигме до данас, а с друге стране разоткрива се површан карактер одређених савремених реформи, које су са променама које су донеле образовању у великој мери удаљиле га од његовог правог циља да изграђује појединце које одликује мисаони, стручни и морални интегритет.

Аутор

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'P. Stepanovitch', written in dark ink.

Увек је храбро одлучио се његови о образовању које вековима испирајава њој њереиом различитих њриписака сјоља. Збој њоја су овакви научни њодухваио недвосмислено њоказатиелџи уиемељености и сџварне добронамерности. Знање и искуство овде су у синерџији и њо нас охрабрује да не њосрнемо у њроцесу њтражења кривца већ да излаз њоџражимо у одјоворном оџџимизму.

Испиражујући оџворено и добронамерно, долази до њачних сазнања која снаојм вишеџођишеџе њедаџошкој искуства доводе до њрихваџљивих, њроверљивих и ефикасних закључака. Не њодлеже једностираности и не оџџеређује се ничијим њореклом и њриџађношћу шџо јој даје моџћности филозофсџивовања о образовању у њуноћи џубави и мудросџи. Не њодлеже никаквом инџересу и бескомџромисно саоџшџава оно шџо је испиражила.

Проф. др Љубивоје Стојановић

Прилози за филозофију образовања ауџора Р. Ж. Пеџровић њредсџављају (а) својеврсџан изазов научној јавности или њозив за шџру дебаџу и њроблематџизовање круџних њиџања која се џичу хомоџенизације образовања у џзв. евроџском њросџору и хармонизације срџској образовања са евроџским и (б) значајан доџринос њаџору да се сџудентџима њриближе важна и осеџљива њиџања која дефинишу и уређују њодручје образовања у нашем друшџву. Приређени џексџови омоџуђују чџџаоцу не само да њроникне у сушџину изађраних њроблема већ и да ужива у сџиљу, шџо џовори о високом њосџиџнућу ауџора.

Проф. др Весна Трифуновић

Ауџорка њроблему филозофије у образовању њрилази крајње сџсџематџично: њоред џеоријских њосџавки и одјаџњења која су даџа конкретџно, јасно и њреџледно, саџледава њроблема васџиџне њраксе и сџаја ова два њрисџуџа, њеџресџано имајући на уму да се обрађа будућим васџиџачима и учиџељима, којима жели да њомоџне да усвоје концепџне образовања у њиховом дубљем, филозофском смислу и њренесу их на децу са којом ће радџи. По свом концепџиу, овај рукоџис је њрави њримеџ савременој њрисџуџа уџденничкој лиџератури. Осим џоја, он може биџи корисџан и шџрој чџџалачкој њублици, свима који се даве образовањем и онима који њромџшљају о сушџини живоџа и улози образовања и васџиџања у њему, џе џа џоило њреџоручујем за одјаџљивање.

Доц. др Биљана Стојановић

ISBN 978-86-7604-152-7

9 788676 041527